

5. Кодекс законів про працю України від 23.07.1996 року (зі змінами від 02.04.2020 р.) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> .

УДК 336.228.34

ПАПП В.В., БОШОТА Н.В.
Мукачівський державний університет

УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ ЯК ФОРМА ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Однією з важливих проблем соціально-економічного розвитку суспільства на сучасному етапі є забезпечення ефективного державного управління, в тому числі в податковій сфері. Від ефективності роботи податкових органів залежить можливість держави виконувати свої функції. Значимість податків і зборів як джерел дохідної частини державного бюджету пояснює необхідність контролю за правильністю обчислення податків платниками, повноти і своєчасності їх надходження як напрямки діяльності податкових органів.

Податковий контроль являє собою діяльність, що проводиться державними органами, іншими організаціями та відомствами в межах їх повноважень і компетенції і спрямовану на попередження, виявлення і припинення податкових та інших порушень.

Проблеми, пов'язані з сумлінністю сплати податків, завжди були, є і, швидше за все, будуть, оскільки податки є точкою фінансового зіткнення громадян і самої держави. Досить часто відбувається зіткнення інтересів, в результаті якого багато громадян намагаються уникнути податків, а державні органи, відповідно, вичислити неплатників. Одним з напрямків підвищення ефективності діяльності організації є оптимізація оподаткування. Мінімізація податкових платежів дозволяє підприємствам не тільки збільшувати прибуток і направляти її на розширення виробництва, але і бути конкурентоспроможними, що стає особливо важливо в умовах ринку. Однак існує небезпека незаконного зменшення податків, і як наслідок, зниження надходжень до бюджету і невиконання державою своїх задач. Виходячи з цього, держава захищає свої фінансові інтереси і бореться з ухиленням від сплати податків. Інтереси держави і платників податків, таким чином, є протилежними, що призводить до спірних ситуацій. Але найбільш проблемним і конфліктним у цій сфері є питання розмежування оптимізації та ухилення від сплати податків.

Однією складовою забезпечення податкової безпеки є проведення чітких відмінностей між поняттям ухилення від сплати податків (представляє собою форму зменшення податкових та інших платежів, при якій платник податків навмисне з порушенням чинного законодавства зменшує розмір податкового зобов'язання) і податкова оптимізація (зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків, що включають в себе повне використання всіх наданих законодавством пільг, податкових звільнень та інших законних прийомів і способів). У першому випадку зниження бази оподаткування, а значить і податкових виплат (а також

їх повне уникнення) здійснюється шляхом прямого порушення законодавства про податки і збори. У другому випадку - платники податків застосовують оптимально вигідні способи і методи організації економічної та фінансової діяльності господарюючого суб'єкта, що дозволяє отримати певну економічну вигоду у вигляді законного зниження податкового навантаження, а також виключає або знижує випадки необґрунтованої переплати податків.

З точки зору бізнесу, оптимізація податків – абсолютно раціональна поведінка. Однак найчастіше така оптимізація переходить в протиправні дії з ухилення від сплати податків. На жаль, останнім часом кардинально розходяться погляди бізнесу і держави на те, що є податковою оптимізацією, а що має бути кваліфіковано як ухилення від сплати податків з відповідними правовими та економічними наслідками для неплатників.

Виходом із ситуації може бути проведення заходів спрямованих на підвищення рівня взаємодії між державою і громадянами держави. Для взаєморозуміння уряду і людей в цій галузі необхідно зробити взаємини в сфері оподаткування максимально прозорими.

Таким чином, слід зазначити, що в організації податкової системи країни важливо не тільки розрахувати оптимальні суми податків і терміни їх сплати, а й правильно здійснювати сам процес взаємодії держави і суспільства. Адже саме це є запорукою успіху проведеної державою податкової політики.

Податкова система відіграє важливу роль у забезпеченні економічної безпеки держави, реалізуючи основні напрямки та пріоритетні цілі економічної політики. Функціональна роль податків полягає, перш за все, в акумулюванні фінансових ресурсів держави для виконання покладених на неї функцій. Роль податкової системи в забезпеченні економічної безпеки визначається загальними принципами, критеріями і показниками економічної безпеки: її механізм повинен сприяти динамічному розвитку економіки, створювати фінансові умови для соціально-економічної стабільності в суспільстві, успішного протистояння внутрішнім і зовнішнім загрозам країни і її окремих територіях.

Література

1. Попова С. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення у податковій сфері / С. М. Попова // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» (м. Харків, 30 червня 2017 року). – Харків : ХНУВС, 2017. – С. 49–51.

2. Карлін М. І. Особливості податкових реформ та механізм приховування податків в Україні / М. І. Карлін, Н. В., Проць, І. О. Цимбалюк // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2018. – № 24. – С. 123–130.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>